

PESTEN

**De aanpak van pesten
op het Dendron College**

2023

Vooraf

Dit is het plan van aanpak voor pesten van het Dendron College. Het plan van aanpak geeft de intentie van alle medewerkers van het Dendron College weer ten aanzien van een actieve aanpak van het pesten. Deze aanpak is een direct uitvloeisel van het door de school geformuleerde/gewenste algemeen pedagogisch klimaat.

Belangrijk hierbij is dat we pestgedrag op school niet accepteren en hieraan werken conform dit protocol.

Dit plan is erop gericht om alle volwassenen (het schoolpersoneel en de ouders) en liefst ook de leerlingen op de hoogte te brengen, van alles wat het Dendron College doet om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen.

De acties die we ondernemen zijn niet statisch. Afhankelijk van alle andere ontwikkelingen binnen de school, zal ook onze aanpak van pesten zich verder ontwikkelen. Het kan dus noodzakelijk zijn dit plan regelmatig aan te passen.

Voor de tekst van dit protocol is gedeeltelijk gebruik gemaakt van pestprotocollen van andere scholen. De aanpak van pesten heeft echter een duidelijk eigen karakter.

PESTEN

1 Wat is pesten?

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Over de redenen waarom mensen zich agressief gedragen, bestaan allerlei theorieën. Volgens de ene theorie is geweld een onontkoombaar verschijnsel, dat op zijn best op een acceptabele wijze kan worden gekanaliseerd, volgens een andere theorie komt geweld voort uit frustratie en kan dit worden voorkomen door ontevredenheid weg te nemen, de agressie opwekkende omgeving om te vormen en reflectie op het gedrag te stimuleren.

Een klimaat waarin gepest wordt, is voor iedereen onplezierig. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen. Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten leerkrachten en anderen niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan.

Docenten en onderwijsondersteunend personeel hebben echter een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten.

Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en ze moeten hierom durven vragen. Ze moeten weten dat pesten in geen enkele vorm getolereerd wordt.

Volwassenen dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben.

Voor mentoren betekent het dat ze groepsgesprekken houden, aandacht hebben voor de groepssfeer en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken met de klas en zorgen ervoor dat deze afspraken nagekomen worden.

1.1 Wat verstaan wij onder pesten?

Met woorden:	vernederen, belachelijk maken schelden dreigen met bijnamen aanspreken
Lichamelijk:	gemene briefjes, miltjes, sms-jes schrijven trekken aan kleding, duwen en sjoeren schoppen en slaan krabben en aan haren trekken wapens gebruiken
Achternvolgen:	opjagen en achterna lopen in de val laten lopen, klem zetten of rijden opsluiten
Uitsluiting:	doodzwijgen en negeren uitsluiten van feestjes bij groepsopdrachten
Stelen en vernielen:	afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen kliederen op boeken banden lek prikken, fiets beschadigen
Afpersing:	dwingen om geld of spullen af te geven het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.
Cyberpesten:	nepaccounts, kwetsende emails/berichten

1.2 De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

Leerlingen die gepest worden doen vaak andere dingen of hebben iets wat anders is dan de meeste van hun leeftijdgenoten: ze bespelen een ander instrument, doen een andere sport, zijn heel goed in bepaalde vakken of juist niet of ze praten ABN in plaats van dialect.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte
- Angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt
- Het probleem lijkt onoplosbaar
- Het idee dat je niet mag klikken.

Mogelijke signalen zijn:

- Het kind heeft angst om naar school te gaan;
- Heeft weinig of geen vrienden;
- Vervalt in vroeger gedrag zoals weer in bed plassen of weer gaan duimen;
- Heeft last van concentratiestoornissen, waardoor de schoolprestaties achteruit gaan;
- Heeft vaak geen eetlust;
- Ze kunnen ineens veel ruzie gaan maken thuis;
- Zomaar en regelmatig huilen om niets;
- Het kind heeft last hebben van buikpijn, hoofdpijn, misselijkheid;
- Hij/zij komt thuis uit school met kapotte kleren en beschadigde boeken;
- Het kind heeft verdacht vaak kneuzingen, verwondingen en blauwe plekken;
- Hij/zij wordt niet uitgenodigd voor feestjes!
- Het kind fietst alleen naar school;
- Slaapt onrustig en droomt naar;
- Vraagt of steelt geld van de familie;
- Het kind neemt geen klasgenootjes (meer) mee naar huis.

Pesten op school is vaak te herkennen aan een veelheid van signalen:

- Altijd een bijnaam, de persoon nooit bij de eigen naam noemen;
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over die persoon;
- Een klasgenoot telkens weer ergens de schuld van geven;
- Briefjes doorgeven;
- Beledigen;
- Opmerkingen maken over kleding;
- Isoleren en negeren;
- Na schooltijd opwachten, schoppen of slaan;
- Op weg naar huis achterna rijden;
- Naar het huis van de gepeste gaan;
- Bezittingen afpakken;
- Schelden of schreeuwen;
- Pesten via Social Media.

Signalen voor de leerkracht:

- De gepeste is vaak betrokken bij samscholingen of opstootjes in de klas of op het plein;
- De leerling is vaker afwezig; gaat niet graag naar school;
- De leerling zoekt de veiligheid van de leerkracht op;
- Een leerling wordt vaak met een bijnaam aangesproken door klasgenoten;
- Er is een verhoogde kans op psycho-somatische klachten (hoofdpijn, buikpijn);
- De schoolresultaten van de leerling gaan plots achteruit;
- De leerling wordt dikwijls als laatste gekozen bij het indelen van groepen (gymles, groepswerk);

- De leerling isoleert zich van de anderen, soms met één vriend(in);
- De leerling is vaak alleen en buitengesloten tijdens pauzes en tijdens het overblijven;
- De leerling blijft dicht bij de onderwijzer staan tijdens pauzes en tijdens het overblijven;
- Opvallend vaak zijn er spullen kapot of verdwenen bij een leerling;
- Een leerling is vaak betrokken bij vechtpartijtjes, scheldpartijen etc.
- Een leerling is steeds het mikpunt van "grapjes". Pen weggooiën, etui overgooien, stoel wegzetten etc.
- De leerling gedraagt zich gestrest, ongelukkig en depressief;
- De leerling gedraagt zich schichtig, schrikt snel, durft iemand niet aan te kijken etc.
- De schoolprestaties gaan langzaam achteruit;
- De sfeer in de klas is niet goed;
- De leerkracht voelt intuïtief aan dat er "iets" niet klopt in de klas en kan er maar niet de vinger achter krijgen wat het is.

1.3 De pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij lijken populair, maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig, want in hun ogen vraagt het slachtoffer er immers om om gepest te worden.

Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben:

- Een problematische thuissituatie
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet-passende rol.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; een docent is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is. Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau)
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid)

1.4 De meelopers en andere leerlingen

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

1.5 Het aanpakken van pesten

Pesten is onacceptabel en vraagt om een duidelijke en krachtige reactie vanuit de school. De grote vraag is hoe dat het beste kan en vooral ook hoe we dat als team het beste kunnen aanpakken.

2 HET PLAN VAN AANPAK (Zie bijlage 1)

Het plan van aanpak is een verklaring waarmee we als Dendron College vastleggen dat we pestgedrag niet accepteren en hoe we pestgedrag willen voorkomen en gaan aanpakken.

Uitgangspunten

Een dergelijk plan kan alleen functioneren als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen; leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.
2. Het Dendron College is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. Het Dendron College ontplooit preventieve (les)activiteiten.
5. Het Dendron College dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt.

De algemene verantwoordelijkheid van het Dendron College.

De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.

De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen het Dendron College zo optimaal mogelijk is.

Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt.

Het probleem wordt serieus genomen.

Er wordt uitgezocht wat er precies is gebeurd.

Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.

Het aanbieden van weerbaarheidstraining.

Het bieden van steun aan de pester.

Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.

De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.

Wijzen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.

Het aanbieden van weerbaarheidstraining.

Het betrekken van de middengroep bij het probleem.

De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin.

Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

Het bieden van steun aan de ouders.

Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.

De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.

De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.

De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders van leerlingen die gepest worden, hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Maar een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.

2.1 Preventieve maatregelen

1. Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken maar als hulp bieden of hulp vragen wordt beschouwd.
2. In de leerjaren 1 t/m 3 wordt aandacht besteed aan pesten in één of meerdere studielessen.
3. Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd.
4. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die worden bewaard in het leerlingvolgsysteem van zowel de pester als het slachtoffer.

3 HET STAPPENPLAN NA EEN MELDING VAN PESTEN

A. De mentor

1. Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
2. De mentor bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.
3. De mentor praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft.
4. Indien het probleem zich herhaalt, meldt de mentor het gedrag aan de leerlingcoördinator. Hij overhandigt de leerlingcoördinator het dossier met daarin de gebeurtenissen en de afspraken die zijn gemaakt.

B. De leerlingcoördinator

1. De leerlingcoördinator neemt de rol van de mentor over, bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten, het klassenverband overstijgt.
2. Hij heeft een gesprek met de gepeste en de pester apart en organiseert daarna eventueel een gesprek tussen beiden.
3. In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
  - confronteren
  - mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
  - helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
4. In het contact met de gepeste wordt gekeken of hij sociaal onhandig gedrag vertoont, waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters.
5. Hij adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste, hulp op vrijwillige basis binnen of buiten de school.
6. Hij stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
7. Hij bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders.
8. Hij koppelt alle informatie weer terug naar de mentor.

C. Weerbaarheidstraining / Sociaal-emotionele training

D. Schorsing

Wanneer alle bovenstaande inspanningen geen blijvende vruchten afwerpen, volgt een interne schorsing van een dag.

E. Schoolverwijdering

Wanneer de leerling ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen koppig blijft volharden in het ongewenste pestgedrag en er geen perspectief meer lijkt te zijn op verandering, rest de school niets anders dan schoolverwijdering. De veiligheid van de andere leerlingen staat dan voorop.

De taak van vakdocenten

De vakdocenten hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen om hulp en overleg in gang te zetten.

4 Wat is Cyberpesten?

Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten of misbruiken via het internet en via mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking.

4.1 Hoe wordt er gepest?

- Pestberichten (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen), maar ook het doorsturen van foto's geplaatst op Facebook, Snapchat, Twitter en Whatsapp. Dreigtweets.
- Stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van hate-mail of het dreigen met geweld in chatrooms.
- Het tegenkomen van ongewenst materiaal zoals: porno en kinderporno, gewelddadig materiaal etc.
- Ongewenst contact met vreemden
- Webcam-seks: beelden die ontvangen worden kunnen opgeslagen worden en te zijner tijd misbruikt worden
- Hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van pest-mail. Misbruik van privégegevens (zoals het stelen van wachtwoorden of of het aanmaken van nep-accounts) Uitsluiting in whatsapp-groepen

4.2 Het stappenplan na een melding van cyberpesten (Zie bijlage 2)

1. Bewaar de berichten.

Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, screenshots, selecteren en kopiëren, whatsapp-gesprekken opslaan).

2. Blokkeren van de afzender.

Leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij de pestberichten kan blokkeren.

3. Probeer de dader op te sporen.

Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Neem contact op met de ICT-coördinator of de systeembeheerder. Het is mogelijk om van het IP adres van de e-mail af te leiden van welke computer het bericht is verzonden. Ook is er van alles mogelijk via de helpdesk.

4. Neem contact op met de ouders van de gepeste leerling.

Geef de ouders voorlichting over welke maatregelen zij thuis kunnen nemen.

5. Verwijs de ouders zo nodig door.

www.pestweb.nl of • 0900-1113111: de vertrouwensinspectie.

6. Adviseer aangifte.

In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd is er sprake van stalking en dan kunnen de ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zo nodig kun je verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp (www.slachtofferhulp.nl, tel: 0900-0101).

Bijlage 1   **Gesprekstips Belangrijk om te weten**

In bijlage 2 staan voorbeelden hoe digitaal pesten aangepakt kan worden. Omdat het verweven is met traditioneel pesten: altijd controleren of er van een of beide vormen sprake is. Zijn er zaken gepubliceerd over of door de leerling die niet kunnen (foto's, laster etc.): zorg dat materiaal bewaard blijft (printscreen of screenshot door teamleden of ouders) voor eventuele aangifte maar laat alle leerlingen het materiaal zo snel mogelijk verwijderen. Bedreiging en in het bezit hebben van kinderporno is strafbaar, ook onder jongeren. Licht dan direct teamleider in.

Begeleiding van de pestende leerling door de mentor:

- Samen zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten zien wat het effect is van zijn/haar gedrag voor de gepeste.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste leerling heeft.
- Excuses laten aanbieden.
- Belonen als de leerling zich anders opstelt en een zelfbedachte oplossing inzet.
- Wijzen op de schoolregels: pesten is verboden in en om de school.
- Kind handelingsalternatieven aanbieden voor in de toekomst ('stop-eerst-nadenken-houding').
- Zwijgende middengroep mobiliseren om te helpen met zelfbeheersing.
- Inschakelen van hulp via intern zorgoverleg.

Begeleiding van de gepeste leerling door de mentor:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest? Sinds wanneer?
- Leer de leerling: er is niets mis met je waardoor je gepest wordt. Je mag er zijn. Niemand kan een ander klein maken zonder diens toestemming.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert: wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten?
- Uitleggen dat huilen of heel boos worden juist vaak een reactie is die de pestende leerling wil uitlokken.
- De leerling laten inzien waarom een ander kind kan pesten (bullying = power).
- De leerling helpen om andere manieren te vinden waarop hij/zij kan reageren.
- Nagaan welke oplossing de leerling zelf graag wil en hoe die te bereiken is.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken (en de leerling deze zelf laten ontdekken).
- Belonen als de leerling een zelfbedachte oplossing inzet.
- De zwijgende middengroep mobiliseren als morele steun of als relativerende partij.
- Inschakelen van hulp via intern zorgoverleg.

Omstanders/ zwijgende middengroep

Door gesprekken in de klas met de mentor wordt de zwijger ervan bewust dat hij/zij ook een rol speelt in het helpen stoppen van de pesterijen door een standpunt in te nemen, elkaar aan te spreken enzovoorts. Het pestcontract wordt erbij gehaald en er wordt gereflecteerd op eigen mogelijkheden om het pesten te helpen stoppen. De mentor houdt zich op de hoogte van het verloop van pestgedrag door regelmatig leerlingen uit de klas (omstanders) te vragen hoe het gaat.

Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Blijf in gesprek met uw zoon/dochter.
- Als er gepest wordt: neem contact op met de mentor.
- Neem ook contact op met de mentor als het pesten buiten school plaatsvindt.
- Werk aan het vergroten van het zelfvertrouwen door uw zoon/dochter te laten benoemen wat hij/zij goed kan en door vertrouwen in hem/haar uit te spreken.
- Steun uw zoon/dochter met het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Leg belastende foto's en teksten vast door middel van het maken van een printscreen of screenshot omdat het ook bewijsmateriaal kan zijn.
- Help uw zoon/dochter personen op websites te blokkeren (of vraag hier hulp bij).
- Help uw zoon/dochter bij aanhoudende problemen een andere accountnaam of e-mailadres aan te nemen (of vraag hier hulp bij).
- Informatieve websites over digitaal pesten: www.meldknop.nl, www.mediaenmaatschappij.nl, www.iksurfveilig.nl.

Ouders van pestende kinderen

- Neem het probleem van uw zoon/dochter serieus.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt de kans te gaan pesten.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw zoon/dochter gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra positieve aandacht aan uw zoon/dochter door samen iets leuks te doen.
- Stimuleer uw zoon/dochter om een sport uit te oefenen.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem en stimuleer gewenst gedrag van uw kind.
- Maak uw zoon/dochter duidelijk dat u achter het besluit van school staat.
- Draag de schoolregels uit naar uw kind.

Alle andere ouders

- Neem ouders van de gepeste leerling serieus.
- Stimuleer uw zoon/dochter op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem en bekrachtig gewenst gedrag van uw kind.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw zoon/dochter voor anderen op te komen door rustig te zeggen dat pesten niet kan en door hulp in te schakelen als het pesten toch doorgaat.
- Leer uw zoon/dochter voor zichzelf op te komen door rustig te zeggen dat iets niet leuk gevonden wordt en door hulp te schakelen.

Bijlage 2 Voorbeelden aanpak digitaal pesten

Voorbeeld 1: Een blootfoto van een leerling is op het internet geplaatst:

- Luister naar de leerling: toon begrip en veroordeel niet.
- Blijf in gesprek.
- Neem contact met de ouders op.
- Meld dit bij de contactpersoon of vertrouwenspersoon.
- Meld dit bij de provider met verzoek tot verwijdering van de foto. Zet jouw provider in dit e-mailadres: abuse@provider.nl
- Bespreek het met de schoolwijkagent.
- Probeer de dader te achterhalen (en voer maatregelen richting dader uit).

Voorbeeld 2: Een leerling wordt steeds lastiggevallen (stalking):

- Geef steun en luister naar de leerling.
- Blijf in gesprek.
- Leer de leerling assertief te zijn: nee zeggen, contact afsluiten.
- De leerling niet laten ingaan op de stalker.
- Breng de ouders op de hoogte.
- Adviseer de ouders en de leerling om bewijslast te verzamelen.
- Adviseer de ouders aangifte bij de politie te doen.

Voorbeeld 3: Over een leerling wordt geroddeld via sociale media:

- Geef steun en luister naar de leerling.
- Adviseer de leerling berichten te bewaren en op te slaan.
- Probeer de dader te achterhalen via systeembeheerder en slachtoffer.
- Bespreek het met de mentor/trouwenspersoon.
- Spreek de pesters aan.
- Voer eventueel een klassengesprek.
- Neem contact met de ouders op.

Probeer de dader op te sporen

Soms is de identiteit van de dader te achterhalen. Je gebruikt daarvoor de zogenaamde logfiles van de server (centrale computer). Vanzelfsprekend is daar wel (technische) ondersteuning van een ICT-coördinator, systeembeheerder, en/of externe beheerder voor nodig.

De stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Soms is het niet mogelijk een dader te achterhalen en zit er niets anders op dan het effect te minimaliseren. Dat kan het beste door het slachtoffer op het hart te drukken niet te reageren op haatmail of andere ongewenste berichten.

Blokkeren van afzenders

Sommige programma's hebben de mogelijkheid om specifieke afzenders te blokkeren. Op den duur loont het wellicht de moeite de leerling een nieuw mailadres te geven. Vertel je leerlingen dat ze altijd heel voorzichtig moeten zijn met het doorgeven van hun mailadres aan anderen.

Digitaal pesten is strafbaar

Er zijn verschillende vormen van digitaal pesten die strafbaar zijn. Controleer de website: 'www.vraaghetdepolitie.nl' om na te gaan of het pestgedrag daadwerkelijk strafbaar is (bedreiging/naaktfoto's van jongeren bezitten is bijvoorbeeld strafbaar). Leerlingen realiseren zich dat vaak niet. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld.